

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/52/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200334
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013200334.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: I.) R. H., bytom F. P. XX, XXX XX T., zastúpený: Ing. Ingrid Nemčekovou, bytom Na križovatkách 16273/37E, 821 04 Bratislava; II.) E.. D. E., bytom F. P. XX, XXX XX T., zastúpená: AK Herceg, s.r.o., so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava; III.) E. E., bytom Z. XX, XXX XX T.; IV.) O.. E. G., bytom U. XX, XXX XX W.; V.) O.. W. G., T. F. P. XX, XXX XX T.; VI.) Mikuláš Czocher, bytom Mikovímho 1, 831 02 Bratislava; VII.) U. B., bytom C. X, XXX XX T.; VIII.) O.. D. R., bytom F. P. XX, XXX XX T.; IX.) T. R., bytom F. P. XX, XXX XX T., proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, so sídlom Lamačská cesta 8, 845 14 Bratislava, o žalobe na vyhlásenie neplatnosti právnych úkonov, konajúc o odvolaní žalobcov v I., v II., v IV., v V., v VI. a v VII. rade proti uzneseniu Krajského súdu Bratislave č.k. 6S/44/2013-140 zo dňa 11. apríla 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu Bratislave č.k. 6S/44/2013-140 zo dňa 11. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom súd právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave Napadnutým uznesením zastavil konanie vo veci podanej žaloby zo dňa 14.02.2013, ktorou sa žalobcovia I.) až IX.) domáhali vydania uznesenia o neplatnosti právnych úkonov a to pre žalovaného v 1. rade - Krajský stavebný úrad - pokyn pre vyznačenie právoplatnosti Rozhodnutia o umiestnení stavby č. 337, ktoré vydala Mestská časť Bratislava - Ružinov pod č. SÚ/2007/5595-11/HAN zo dňa 18.06.2007, keďže týmto pokynom pre správny orgán prvého stupňa, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, sa dosiahla vykonateľnosť predmetného rozhodnutia iba na základe neplatnosti právneho úkonu. Ďalej sa žalobcovia domáhali vydania uznesenia o neplatnosti právneho úkonu pre žalovaného v II. rade - Mestská časť Ružinov - Stavebný úrad a to začatie stavebného konania „ Bytový dom na križovatkách " č. SU/CS/533/2012/20/PIX/MSV zo dňa 26.11.2012. Z obsahu podanej žaloby má súd za to, že ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov.

Vec bola pôvodne zapísaná do súdneho registra „C“ pod sp.zn. 1C/3/2013. V zmysle opatrenia predsedu Krajského súdu Spr. 3010/2013 zo dňa 20.02.2013 a podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a sudcoch, v súlade s rozvrhom Krajského súdu v Bratislave na rok 2013 prikázal, aby vec bola pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR do súdnych oddelení registra „S“, nakoľko vec bola nesprávne zapísaná do oddelenia „1C“. Vec bola pridelená náhodným výberom do senátu „6S“ dňa 22.02.2013.

Krajský súd v Bratislave výzvou zo dňa 25.03.2013 vyzval žalobcov v I.) až IX.) rade na ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní, nakoľko zastupovanie advokátom v správnom súdnictve je obligatórne. Napriek zaslanej výzve si žalobcovia neustanovili advokáta podľa ustanovenia § 250a O.s.p. a teda súd nemal inú možnosť, ako uznesením č.k. 6S/44/2013-90 zo dňa 19.07.2013 v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastaviť. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. s použitím ustanovenia § 246c O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie vo veci bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v I.), II.) III.), IV.), V.), VI.), VII.) rade odvolanie dôvodiac tým, že zotrvávajú na svojej žalobe na vydanie uznesenia o neplatnosti právnych úkonov s tým, aby táto bola prejednaná Krajským súdom v civilnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie Krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že Krajský súd rozhodol vo veci predčasne. Uznesením č.k. 5Sžp/24/2013-115 zo dňa 17.12.2013 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu č.k. 6S/44/2013-90 zo dňa 19.07.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na obligatórne právne zastúpenie účastníkov v správnom súdnictve podľa § 250a O.s.p., nakoľko sa v správnom súdnictve preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia prevažne právne otázky. Odvolací súd vytkol Krajskému súdu, že sa dostatočne nezaoberal obsahom žaloby a to najmä vzhľadom na materiálne nevykonateľný žalobný petit a o zastavení konania rozhodol bez toho, aby jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností ustálil charakter konania. V zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p. a najmä ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p., súdna prax zásadne trvá na poučení o náležitostiach návrhu, o správnej formulácii návrhu na rozhodnutie vo veci samej a v priebehu konania aj na takom poučení, ktoré účastníkovi umožní pokračovanie v konaní a dosiahnutie rozhodnutia v merite veci. Ak dôjde súdu neúplné, nepresné alebo nesprávne podanie, musí si vždy predovšetkým ujasniť, či nedostatky podania sú také, že pri ich neodstránení nie je možné v konaní pokračovať. Najvyšší súd Slovenskej republiky poučil žalobcov, ktorí sa domáhajú vydania uznesenia o neplatnosti právnych úkonov Krajského stavebného úradu a Mestskej časti Bratislava - Ružinov, že vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia ani začatie konania nie sú právnymi úkonmi, ale úkonmi procesnými a ich neplatnosti sa s úspechom nemožno domáhať ani na správnom ani na civilnom súde, nakoľko vydanie takéhoto uznesenia neprichádza do úvahy. Žaloba žalobcov, z ktorej príloh sa javí, že namietajú postup stavebných úradov v konaní o umiestnení stavby je zmätočná a Krajský súd mal v prvom rade odstraňovať jej nedostatky. Ujasnenie si predmetu konania a odstránenie väd podania je povinnosťou súdu, na ktorý podanie došlo a to predtým, ako vo veci rozhodne, pričom je povinný skúmať podmienky konania. Iným postupom by totiž účastníkovi mohlo byť odňaté jeho právo na súdnu ochranu. V závere odvolací súd dal do pozornosti žalobcov, že civilné spory patria v občianskom súdnom konaní v prvom stupni na príslušné Okresné sudy.

Krajský súd v Bratislave po vrátení veci na ďalšie konanie postupoval v zmysle právneho názoru Najvyššieho súdu SR vyjadrenom v uznesení č.k. 5Sžp/24/2013-I 15 zo dňa 17.12.2013 a vyzval žalobcov v I.) až IX.) rade uznesením č.k. 6S/44/2013-121 zo dňa 12.02.2014 na ustálenie charakteru konania, odstránenie väd podania a správnu formuláciu petitu. Zároveň vyzval žalobcov v I), III.), IV.), V.), VI.), VII.), VIII.), IX.) rade na ustanovenie advokáta na zastupovanie v tomto konaní v zmysle § 250a O.s.p. /žalobkyňa II.) splnomocnila na zastupovanie advokátsku kanceláriu AK Herceg s.r.o./. Žalobcom bola určená lehota 15 dní odo dňa doručenia uznesenia na doplnenie súdom požadovaných náležitostí a ustanovenie advokáta.

Žalobcovia boli vyššie uvedeným uznesením, ktorým súd vyzval žalobcov na odstránenie väd žaloby a ustanovenia si advokáta, zároveň poučení, že ak v danej veci zostanú nečinní a to aj napriek poučeniu súdu na možné následky tejto nečinnosti, neodstránia vady žaloby a neustanovia si advokáta na zastupovanie v tomto konaní, súd konanie v súlade s § 250d ods. 3 O.s.p. zastaví.

Na uvedenú výzvu reagovala len O.. O. F. ako zástupkyňa (nesplňajúca kritériá obligatórneho zastúpenia v správnom súdnictve) žalobcu v I.) rade, ktorá dňa 27.03.2014 doručila Krajskému súdu podanie - doplnenie žaloby a žiadosť o postúpenie žaloby na okresný súd, v ktorom označila rozhodnutie o umiestnení stavby č. 337 - č. SÚ/2007/5595-1/HAN zo dňa 18.06.2007 a v petite uviedla, že sa domáha, aby príslušný súd rozsudkom uložil povinnosť príslušnému Krajskému stavebnému úradu rozhodnúť o podaných námietkach a aby sa vysporiadal s námietkami všetkých odvolateľov a to menovite tých, ktorí nevykonali úkon späť vzatia námietok a to pán R. H., pani L. H., pani L. J., pani B. J., MUDr. A. E., Ing. D. E., pani I. M., pán O. J., pani L. J. - a vydal rozhodnutie o daných námietkach. Zároveň, aby sa obnovil stav pred zásahom a to procesným úkonom nariadenia Krajského stavebného úradu o vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia o umiestnení stavby č. 337 - č. SÚ/2007/5595-1/HAN zo dňa 18.06.2007.

Ostatní žalobcovia (v II. až IX. rade) nereagovali na uznesenie Krajského súdu č.k. 6S/44/2013-121 zo dňa 12.2.2014, zostali nečinní a teda súd v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil voči jednotlivým žalobcom z nasledujúcich dôvodov:

- voči žalobcovi v I.) rade Krajský súd zastavil konanie z dôvodu neustanovenia si právneho zástupcu podľa § 250a O.s.p. a tiež neodstránenia väd žaloby, ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby;
- voči žalobcovi v II.) rade Krajský súd zastavil konanie z dôvodu neodstránenia väd žaloby, ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby;
- voči žalobcom v III.), IV.), V.), VI.), VII.), VIII.), IX.) rade krajský súd zastavil konanie z toho dôvodu, že si neustanovili advokáta na zastupovanie v tomto konaní a zároveň neodstránili vady žaloby, ktoré bránia jej vecnému vybaveniu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. s použitím ustanovenia § 246c O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie vo veci bolo zastavené.

Proti tomuto rozhodnutiu podali včas odvolanie žalobcovia v I., II., IV., V., VI. a VII. rade.

V odvolaní zhodne namietali, že nesúhlasia s prekvalifikovaním žaloby a jej preradením z civilného podania do správneho súdnictva. Rozhodovanie o neplatnosti právnych úkonov prináleží do kompetencie civilného súdnictva a nie do kompetencie správneho súdnictva, pričom žalobcovia sa domáhajú rozhodnutia o neplatnosti úkonu, a to vyznačenia právoplatnosti na danom rozhodnutí. Nesprávnym poučením uvedeným namietanom rozhodnutí umiestnení stavby, bola žalobcom odopretá spravodlivosť správnom súdnictve a bola odopretá možnosť na domáhanie sa svojho práva na nezávislom súde. Poukázali na to, že odstránenie väd žaloby bolo vykonané listom od splnomocnenej zástupkyne žalobcu v I. rade Ing. L. F., ktorý bol doručený Krajskému súdu dňa 27.03.2014, v ktorom bol Krajský súd žiadaný, aby predmetná žaloba bola postúpená na príslušný Okresný súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolanie žalobcov podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcom nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, u ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť

rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

Najvyšší súd pri posúdení dôvodnosti odvolania vychádzal už z prv vydaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci, číslo konania 5Sžp/24/2013, zo dňa 17.12.2013, v ktorom konštatoval že nie je možné konať o žalobe žalobcov na Krajskom súde, nakoľko nie je daná vecná príslušnosť Krajského súdu, pričom poukázal na to, že žaloba žalobcov sa javí tak, že namietajú postup stavebných úradov v konaní o umiestnení stavby a zároveň žiadajú materiálne nevykonateľný žalobný petit.

Krajský súd v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu uložil účastníkom konania odstrániť vady žaloby, pričom poskytol účastníkom patričné poučenie ohľadne obsahu správnej žaloby, a zároveň o povinnom zastúpení advokátom v prípade zotrvania účastníkov na žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Vyššie označený žalobcovia na výzvu súdu nereagovali s výnimkou v zástupkyne žalobkyne v I. rade, ktorá nespĺňala kritéria obligatórneho zastúpenia v správnom súdnictve, a ktorá žiadala, aby bola žaloba postúpená na okresný súd, ktorý by rozsudkom uložil povinnosť krajskému stavebnému úradu rozhodnúť o podaných námietkach všetkých odvolateľov a zároveň, aby obnovil stav pred zásahom a to procesným úkonom nariadenia krajského stavebného úradu o vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia po umiestnení stavby.

Takýto petit s požiadavkou postúpenia veci príslušnému okresnému súdu je zmätočný, keďže žalobkyňa v I. rade týmto v podstate žiada, aby krajský súd odstúpil okresnému súdu vec, ktorá spadá do kompetencie správneho súdnictva, keďže predmetom žaloby aj naďalej zostal petit návrhu označený ako konanie o námietkach účastníkov v stavebnom konaní o umiestnení stavby, respektívne aj námietka možného nezákonného zásahu. Zisťovanie právomoci súdov rôznych stupňov na konanie vo veci sa spravuje zásadou o aký právny vzťah a aké jeho riešenie ide. V danom prípade stále zostáva napadnutým právnym vzťahom procesný úkon orgánu verejnej správy, o ktorého neplatnosť sa s úspechom nemožno domáhať ani v správnom ani v civilnom súdnictve. Je potrebné rozlíšiť právny úkon ako prejavu vôle fyzickej alebo právnickej osoby, smerujúci kde vznikol zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú, od procesného úkonu ktorými je v danom prípade postup orgánu verejnej správy v administratívnom konaní v rámci jeho právomoci, ako aj postup účastníkov týchto konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil, keďže mal za preukázané, že prvostupňový súd skúmajúc podmienky konania podľa § 103 O.s.p pred rozhodnutím o zastavení konania vyčerpal možnosti nápravy nedostatkov podmienok konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu v odvolacom konaní nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.